

Jaarverslag VSR-bestuur 2021

Vereniging voor de Sociaalwetenschappelijke bestudering van het Recht (VSR)

Inhoud

1. Algemeen
2. Communicatie
3. Activiteiten
4. Samenstelling bestuur

1. Algemeen

Het jaar 2021 kende, net als het jaar 2020, uitdagingen door Covid-19. Toch hebben het bestuur en de leden van de vereniging hun best gedaan om mooie en inspirerende bijeenkomsten te organiseren. We hebben online de jaarconferentie gehad, georganiseerd door Tilburg University. In het verlengde daarvan vond er een mooie studiemiddag plaats met een inspirerende keynote en discussie over het ‘fact-value gap’. Ook konden jonge onderzoekers in discussie over hun werk met ervaren onderzoekers. Helaas kon de studiemiddag die gepland stond in december in samenwerking met onze zustervereniging de VWR niet doorgaan. Deze is verplaatst naar april 2022. Ons tijdschrift *Recht der Werkelijkheid* bracht dit jaar wederom drie mooie uitgaves uit, waaronder een special issue en nam daar ook weer podcasts over op (zie jaarverslag van *Recht der Werkelijkheid*).

In 2021 vond ook de overdracht plaats van het voorzitterschap. Daarmee namen wij niet alleen afscheid van Bart van Klink als voorzitter maar ook van hem als bestuurslid. Daarnaast moesten wij afscheid nemen van Phillip Paiement en van Daniel Blocq als bestuursleden. Echter, tijdens de jaarvergadering op 15 januari 2021 mocht het bestuur Dorien Claessen, Ellen Desmet en Danielle Chevalier verwelkomen als nieuwe bestuursleden, na goedkeuring door de ALV. Daarnaast nam Elke Olthuis de functie van secretaris over van Phillip Paiement. Halverwege het jaar, op de bijeenkomst van 18 juni, heeft Danielle Chevalier het voorzittersstokje overgenomen van Bart van Klink.

Het bestuur is eind augustus 2021 bij elkaar gekomen voor een uitgebreide vergadering en heeft toen een aantal concrete intenties afgesproken, met een doorlooptijd tot de zomer van 2022.

Deze intenties zijn:

- Voortzetten van de samenwerking met de VWR in de vorm van een gezamenlijke studiemiddag.
- Realiseren van een fysiek jaarcongres.
- Organiseren van een seminar specifiek gericht op promovendi.
- Verbinden met het ELS veld.
- Verbinden met de LSA en andere regionale zusterverenigingen, gebruikmakend van de LSA conferentie in Lissabon in 2022.

In de tweede helft van het jaar is het zes koppig bestuur meermalen, soms in wisselende samenstelling, in korte overleggen bij elkaar gekomen om verschillende initiatieven op de rit te zetten. De bestuursleden zijn telkens in tweetallen opgetrokken ten aanzien van de studiemiddag met de VWR, het jaarcongres in Leuven en de PhD-dag voorafgaande aan het jaarcongres. Daarnaast heeft vanuit het bestuur de voorzitter actief contact gelegd met het ELS Platform en de Law & Society Association.

De aangegeven activiteiten zijn ingegeven door de wens om de ontmoeting en uitwisseling tussen leden te faciliteren, nieuwe leden onder jonge onderzoekers naar de sociaal-wetenschappelijke bestudering van het recht te werven, te verbinden met het ELS-veld, en bekender worden met én onder potentiële internationale contacten. Gekozen is om in te springen op huidige ontwikkelingen en kansen, maar dat laat onverlet dat het bestuur de noodzaak erkent om een heldere missie en visie te formuleren voor de komende jaren. Halverwege 2022 zal het bestuur de uitgevoerde concrete activiteiten evalueren tegen het licht van de uitgezette lijnen, en een volgende stap maken in het formuleren van ambities op de langere termijn. Tevens zal het bestuur evalueren of uitbreiding van het aantal bestuursleden gewenst is.

2. Communicatie

Naast de communicatie via de website en e-mails is in juni 2021 de VSR actief geworden op LinkedIn. Daar zijn meerdere stappen aan vooraf gegaan. In 2020 hebben Tobias Arnoldussen en Dorien Claessen een communicatieplan geschreven waar onder meer uit naar voren kwam dat de stap naar social media een mooie manier is om jonge en senior onderzoekers aan de VSR te verbinden. Op basis van input van het gehele bestuur is er in 2021 voor gekozen om actief te worden op LinkedIn. Dit is het grootste internationale social media-platform dat gericht is op professionals uit diverse sectoren, waaronder onderwijs en onderzoek. Studenten van de Leiden Law & Society Student Association zijn benaderd voor advies over de opzet van de pagina, omdat zij hier ervaring mee hadden. De pagina is in concept voorgelegd aan het bestuur en na instemming gelanceerd.

De LinkedIn-pagina is vindbaar onder de naam VSR Recht en Samenleving. Het VSR-logo is toegevoegd en een banner met een foto van het VSR-congres 2020. Zo heeft

de pagina een herkenbare uitstraling voor bestaande en nieuwe leden. Er is mede op basis van de uitkomsten van een enquête onder de leden (2019) gekozen om de pagina in het Nederlands op te stellen.

De volgende speerpunten worden voor ogen gehouden voor de LinkedIn-pagina:

1) Vergroten zichtbaarheid van de VSR

De VSR is vindbaar voor bestaande leden en (nieuwe) geïnteresseerden die actief zijn op LinkedIn. Relevante content wordt via bestaande leden en (nieuwe) geïnteresseerden gedeeld met hun professionele netwerken.

2) Verbinding leggen met leden van de VSR en nieuwe geïnteresseerden

In de week van de lancering kreeg de pagina 59 nieuwe volgers, met name bekenden van de VSR. Eind 2021 had de pagina 141 volgers bestaande uit VSR-leden en nieuwe geïnteresseerden. Ook biedt het platform mogelijkheden om mensen uit andere netwerken, zoals studenten van de Leiden Law & Society Student Association, uit te nodigen de VSR-pagina te volgen.

3) Delen van kennis, nieuws en informatie over activiteiten

De activiteiten, bijvoorbeeld studiemiddagen van de VSR, worden op het platform aangekondigd. Daarnaast kunnen leden en promovendi hun eigen werk onder de aandacht brengen. Ook wordt inhoud gedeeld van *Recht der Werkelijkheid*. Zo zijn bijvoorbeeld vier podcasts online gezet naar aanleiding van het themanummer van *Recht der Werkelijkheid* over roldynamiek binnen juridische professies. Soms wordt content gedeeld van samenwerkingspartners. Er is bijvoorbeeld een lezingenserie van het Van Vollenhoven Institute aangekondigd. Ook de aankondiging van de internationale conferentie van de LSA is gedeeld. Tevens biedt de profielpagina de mogelijkheid om te inventariseren wie van onze achterban deel wil nemen aan bepaalde activiteiten.

In 2022 wil het bestuur het (online) netwerk verder vergroten. Leden van de VSR kunnen daaraan bijdragen door de pagina te volgen en op berichten te reageren met *likes*, of door opmerkingen of berichten van de VSR te delen. Zo wordt onze vereniging steeds bekender onder (nieuwe) geïnteresseerden. Het platform biedt bestaande leden de mogelijkheid om tussen de nieuwsbrieven en activiteiten door op de hoogte te blijven van de VSR en activiteiten van en voor haar leden.

3. Activiteiten

Verslag VSR jaarcongres 2021 te Tilburg:

'The Globalisation of the Legal Professions' en 'Young Researchers Present'

Het meest opvallend aan het VSR-jaarcongres van januari 2021 te Tilburg was helaas dat het niet in Tilburg kon plaatsvinden. Nadat het er aanvankelijk goed uit had gezien in de zomer en in het begin van de herfst 2020, stak de coronapandemie in de winter weer op en moest er uitgeweken worden naar een online omgeving. Als organiserend comité wilden Phillip Paiement en Tobias Arnoldussen van de nood een deugd maken. Het thema van dit congres was 'The globalization of the Legal Professions' en besloten werd om de online omgeving te benutten om meer internationale bezoekers aan onze virtuele conferentie te laten deelnemen. Aangezien het beter is een online evenement minder lang te laten duren dan een 'live' evenement werd besloten om 15 januari 2021 de 'keynote address' te laten plaatsvinden en een ander moment in te ruimen voor sessies met verschillende sprekers. Die aanvullende studiedag heeft op 10 juni 2021 plaatsgevonden, waarover hieronder meer. De ALV volgde op de keynote en de daaropvolgende discussie met de mensen die digitaal aanwezig waren.

De keynote speech werd gegeven door Dr. Sara Dezalay, Senior Lecturer aan de Cardiff School of Law and Policy en research fellow aan het King's College in London. Sara's onderzoeksinteresses behelzen met name de creatie van nieuwe rechtsordes in postkoloniaal Afrika en de manier waarop een nationale rechtsorde verbonden is met de steeds sterker tot wasdom komende internationale rechtsorde. Sara's keynote was voor het VSR-publiek onalledaags. De evolutie van de rechtsorde in postkoloniaal Afrika is geen onderwerp waar veel van onze leden zich mee bezighouden, maar was daarom des te interessanter. Bovendien trok haar lezing ook onderzoekers uit verschillende landen, mensen die normaliter niet met de toch nationaal georiënteerde VSR in aanraking komen. Haar lezing ging over de rol van de advocatuur in de formatie van een postkoloniale rechtsorde en had een sterk historische en rechtssociologische inslag. Een aantal referenten ging met haar in gesprek: de Zuid-Afrikaanse advocate Thandiwe Matthews, ook werkzaam in Nederland bij het ISS in Den Haag en sinds kort ook in Tilburg, Janine Ubink, VSR-lid en hoogleraar Law, Governance and Development in Leiden en Morag Goodwin hoogleraar Law and Development in Tilburg. Daarna was het de beurt aan de online aanwezigen. Mede door de mix van VSR-leden en belangstellenden uit het buitenland werd het een levendig en open gesprek, geleid door de scheidend secretaris van de VSR Phillip Paiement.

Hierop aansluitend vond de ALV plaats. Het betrof natuurlijk een ander moment, in een andere setting en met minder leden dan gebruikelijk. Het werd een inhoudelijk goede, maar verder rustige jaarvergadering.

Verslag Studiemiddag 18 juni 2021

Op 18 juni 2021 organiseerde de VSR, in het verlengde van jaarconferentie, de studiemiddag 'The Fact/Value Distinction in Empirical-Legal Research and Young Researchers Present'. Deze ging – wegens gekende omstandigheden – online door. In een boeiende keynote speech ging Vincent Geeraerts (Vrije Universiteit Amsterdam) in op de gevolgen van een consequentialistische benadering van procedurele rechtvaardigheid, gevolgd door een reflectie van Antony Pemberton (KU Leuven / NSCR). In twee parallelsessies kregen jonge onderzoekers vervolgens de mogelijkheid om hun onderzoek voor te stellen, waarbij zij feedback kregen van vakgenoten met wat meer jaren op de teller.

In de Engelstalige sessie, onder voorzitterschap van Elke Olthuis, sprak Lisa Ansems over haar onderzoek 'From Empirical Findings to the Normative Domain of Law', gevolgd door een reflectie van Benjamin van Rooij. Vervolgens reflecteerde Phillip Paiement op het onderzoek van Erin Jackson 'A European judicial culture: does one exist and what is it? Perspectives from European judges and legal professionals'.

In de Nederlandstalige sessie, onder voorzitterschap van Ellen Desmet, werden drie onderzoeksprojecten bediscussieerd. Danse de Bondt beet het spits af met 'Breaking whose rules? Agency, power and serious games in rural Uganda', waarop Agnes Schreiner haar feedback deelde. Nada Heddane en Judith van Uden lichtten hun bevindingen toe rond 'Marriage and Migration in Morocco: experiences of Syrian and sub-Saharan migrants', gevolgd door reflecties van Betty de Hart. Tot slot presenteerde Alma Besic de resultaten van haar onderzoek rond 'Language socialization of first year Erasmus School of Law students', met feedback van Marc Simon Thomas.

Het werd een boeiende namiddag rond een diverse waaier aan onderzoeksbevindingen, met prikkelende inzichten en interessante uitwisselingen. Het was net als de bijeenkomst in januari een zeer onderhoudende dag. We bedanken de sprekers, de referenten en de voorzitters Elke Olthuis en Phillip Paiement. De ondersteuning van de 'moderators' Nour en Kübra was ook zeer welkom, zij zorgden voor een soepel verloop qua techniek van de online conferenties.

Hoewel de techniek online conferenties mogelijk maakte die anders niet haalbaar zouden zijn, werd ook onbedoeld duidelijk dat de VSR méér is dan een club onderzoekers die inhoudelijk goede gesprekken over hun onderzoeken weet te voeren. Juist het sociale aspect is moeilijk te bereiken met videobelprogramma's als Zoom of MS Teams. Elkaar in levenden lijve zien, het glas met elkaar heffen en samen eten zijn elementen die VSR-congressen maken tot wat zij zijn; een mengeling van het inhoudelijke en het aangename. Deze coronapandemie heeft er lang voor gezorgd dat juist dat sociale aspect van de VSR ondergesneeuwd is geraakt. We hopen dat daar in 2022 verandering in komt, te beginnen met het congres te Leuven.

Studiemiddag VSR en VWR

Het is inmiddels traditie om elke twee jaar een studiebijeenkomst te organiseren met onze zustervereniging VWR (Vereniging voor Wijsbegeerte van het Recht). In samenwerking met de huidige en met de beoogde nieuwe voorzitter van de VWR (Elaine Mak en Ronald Tinnevelt) is ook in 2021 die handschoen opgepakt. Op donderdagmiddag 16 december 2021 had een gezamenlijke studiebijeenkomst over het thema 'Recht en Natuur' met specifieke aandacht voor 'ecocide' en 'rechten voor de natuur' moeten plaatsvinden – in het Academiegebouw van de Universiteit Utrecht. De 'save the date' daarvoor was al naar alle leden gestuurd. Sprekers die middag zouden zijn geweest: Dorine van Norren, Jessica den Outer, Eva Bernet Kempers, Matthias Kramm, Judith Alkema, Sophia de Vries en Sjoerd Lopik. Helaas gooiden de beperkende coronamaatregelen uiteindelijk roet in het eten. In goed overleg is besloten om niet af te stellen, maar uit te stellen, waarbij we nu mikken op april 2022.

4. Samenstelling VSR-bestuur

Na de ALV in januari 2021 zag het bestuur er als volgt uit:

Bart van Klink	voorzitter	2015	2021	Universiteit Leiden
Elke Olthuis	secretaris	2020	2026	Universiteit van Amsterdam
Marc Simon Thomas	penningmeester	2017	2023	Universiteit Utrecht
Tobias Arnoldussen	lid	2016	2022	Universiteit van Tilburg
Daniel Blocq*	Lid	2020	2026	Consultancy
Ellen Desmet	lid	2021	2026	Universiteit van Gent
Dorien Claessen	lid	2021	2026	Hogeschool Utrecht

* Daniel Blocq heeft zich aan het begin van het academisch jaar 2021-2022 teruggetrokken als bestuurslid.

Sinds de zomer 2021 is het bestuur als volgt samengesteld:

Danielle Chevalier	voorzitter	2021	2027	Universiteit Leiden
Elke Olthuis	secretaris	2020	2026	Universiteit van Amsterdam
Marc Simon Thomas	penningmeester	2017	2023	Universiteit Utrecht
Tobias Arnoldussen	lid	2016	2022	Universiteit van Tilburg
Ellen Desmet	lid	2021	2026	Universiteit van Gent
Dorien Claessen	lid	2021	2026	Hogeschool Utrecht

In 2022 moet het bestuur helaas afscheid nemen van Tobias Arnoldussen. Daarnaast voorziet het bestuur de mogelijkheid dat er behoefte blijkt om het aantal bestuursleden uit te breiden. Het bestuur vraagt de vergadering toestemming om een nieuw bestuurslid ter opvolging van Tobias Arnoldussen zitting te laten nemen anticiperend op wat het bestuur nodig heeft. Het bestuur kan dan op zoek naar dit bestuurslid zodat de overgang goed verloopt. Het bestuur vraagt een zelfde toestemming voor een

zevende lid van het bestuur, indien het bestuur dat opportuun acht. Tot slot, in 2023 zal het bestuur voorts afscheid moeten nemen van Marc Simon Thomas. Het bestuur doet bij dezen een algemene oproep aan allen om mogelijke interesse in deelname aan het bestuur bij ons kenbaar te maken.